

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

Firudin bəy Köçərli adına
Respublika Uşaq Kitabxanası

Əhməd,
Güllü,
SARA,
BƏDİR...

Mikayıl Müşfiq

Əhməd,
Güllü,
SARA,
BƏBİR

seirlər,
mənzum nağıllar

Bakı – Gənclik – 1992

ŞEİRLƏR

Coğrafiya

Əhməd, Güllü, Sara, Bəbir
Dərslərini yaxşı bilir.
Bunlar üçün coğrafiya
Dərsləri bir böyük bəla...
Axır sülüs¹ imtahanı
Gəlmiş... hazırlaşan hanı?
Girmiş müəllim sinifə
Həmsi qalmış baxa-baxa...
Müəllim söyləyir: – Sara,
Kür nəhri tökülür hara?
– Kür nəhrimi? Ağ dənizə,
Tökülmədə gəzə-gəzə.
Müəllim söyləyir: – Güllü,

Haradadır Göyçə gölü?
Güllü barmaq qaldıraraq,
Xəritəyə baxmayaraq,
– Moskvanın yanındadır.
Əhməd deyir: – Xayırxayırx,
Göyçə gölü İtaliyada...
İçində vardır bir ada.
Demək, bu da bilməyirdi,
Bəbir dəxi əsnəyirdi.
Müəllim də səslənərək,
Dedi: – Bəbir, söylə görək
Kazbek dağı harda olur?
Bəbir haman məğrur-məğrur:

¹ Sülüs – rüb

– Kazbek dağı Himalaya
Dağlarının arasında
Olan böyük bir tərədir.
Hey səyyahlar gəlir-gedir.
Yoxdur çıxan zirvəsinə,
Onun qarlı tərəsinə.

– Əhməd! Sən də Naxçıvanı
Haydı bizə göstər hanı?
Baxdı Əhməd xəritəyə,
Getdi çıxdı Fransaya.
Qış qocaldı, gəldi bahar,
Çiçəkləndi çəmən gülzar,
Güllər açdı, çiçəkləndi
Kələbəklər¹ bənəkləndi.²
Aydınlaşdı göyün üzü,
Yaşıllandı dağın düzü.
Göy üzündə uçan quşlar
Başqa yerə köçən quşlar
Dəstə-dəstə gəlib bizə,
Səs saldılar dağa, düzə.
Tətil vaxtı gəldi demək,
Tələbələr dincələcək.
Yayılmışdı böylə xəbər –

Amma bu il tələbələr
Çıxacaqdır səyahətə.
Uşaqlar oldu dörd dəstə.
Kür qırağın gəzdi Sara;
Bildirdi, Kür axır Xəzərə.
Güllü dəxi İrəvana
Getmiş idi qana-qana.
Bilirdi ki, Göyçə gölü
Nə yerdədir, bizim Güllü.
Bəbir dəxi gəzə-gəzə
Gedib çıxmışdı Tiflisə;
Gəzib gürcü torpağını
Bilmişdi Kazbek dağını.
Əhməd dəxi bir dəstəylə
Getmiş idi Naxçıvana,
Bahar gedib, gəlmişdi qış.
Hamı məktəbə toplanmış.
Əhməd, Güllü, Sara, Bəbir
Dərslərini yaxşı bilir.
Xüsusilə coğrafiya
Dərsindən aldılar əla!

1929

¹ Kələbək – kəpənək

² Bənəkləndi – xallandı

Açılırsan çiçək-çiçək

("Pambıq" əsərindən bir parça)

Açılırsan çiçək-çiçək
Yumru-yumru, gözəl-göyçək;
Başında var bəyaz ləçək,
Səfalıdır yazın, pambıq.

Qar kimidir üzün, bəyaz,
Sərinliyin qarda olmaz.
Qış qarını alar-almaz
Satılır pamazın, pambıq.

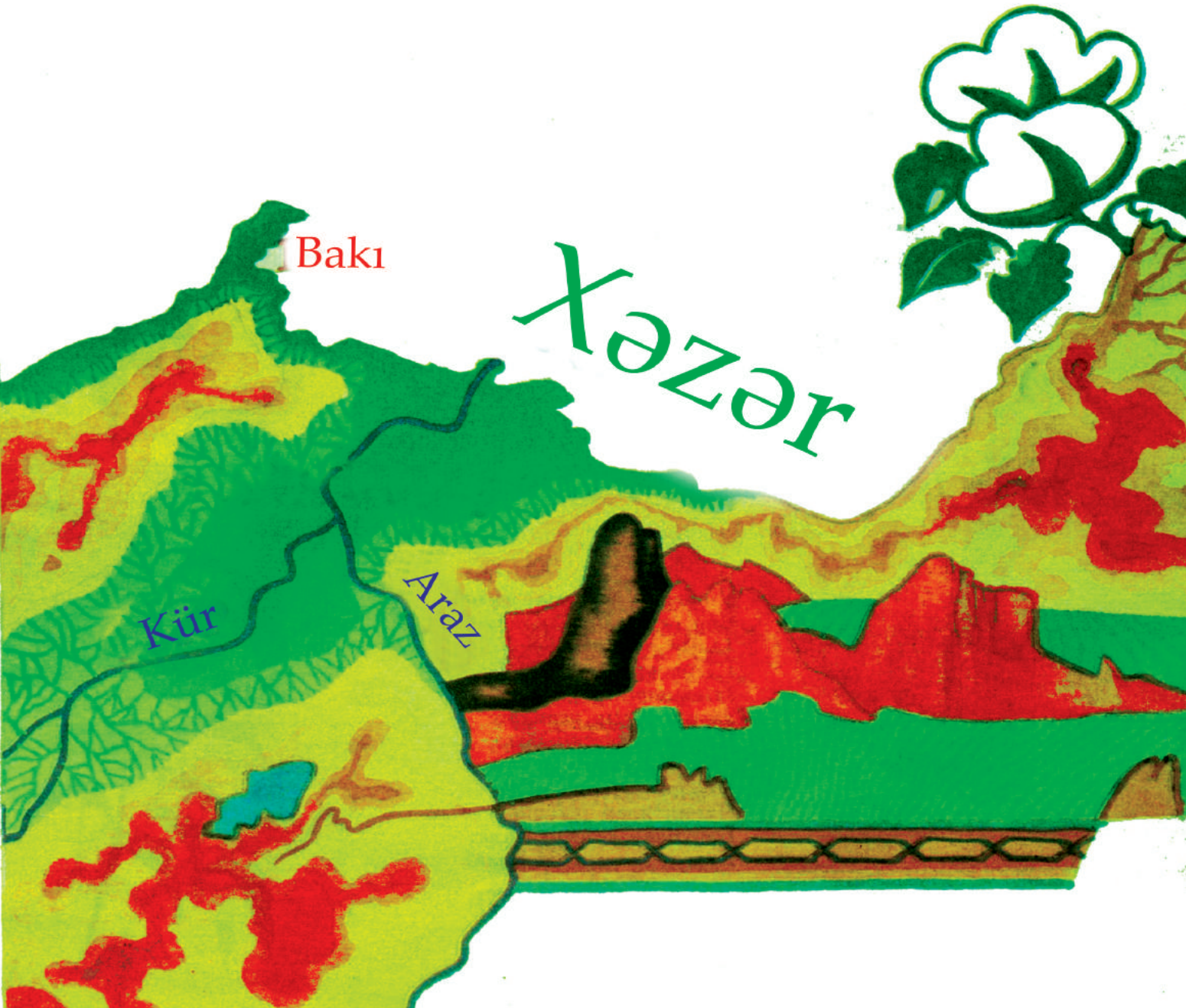
1932

Ağ dənizə bənzəyir

Ağ dənizə bənzəyir,
Qoynundakı pambıqlar.
Ağ ləpələr oynasır
Sanki əsdikcə rüzgar.

Arazla Kür veriblər,
Səndə baş-başa, Muğan!
Tükənməz sərvətinlə
Əbədi yaşa, Muğan!

Bir May

(Eyniadlı əsərdən bir parça)

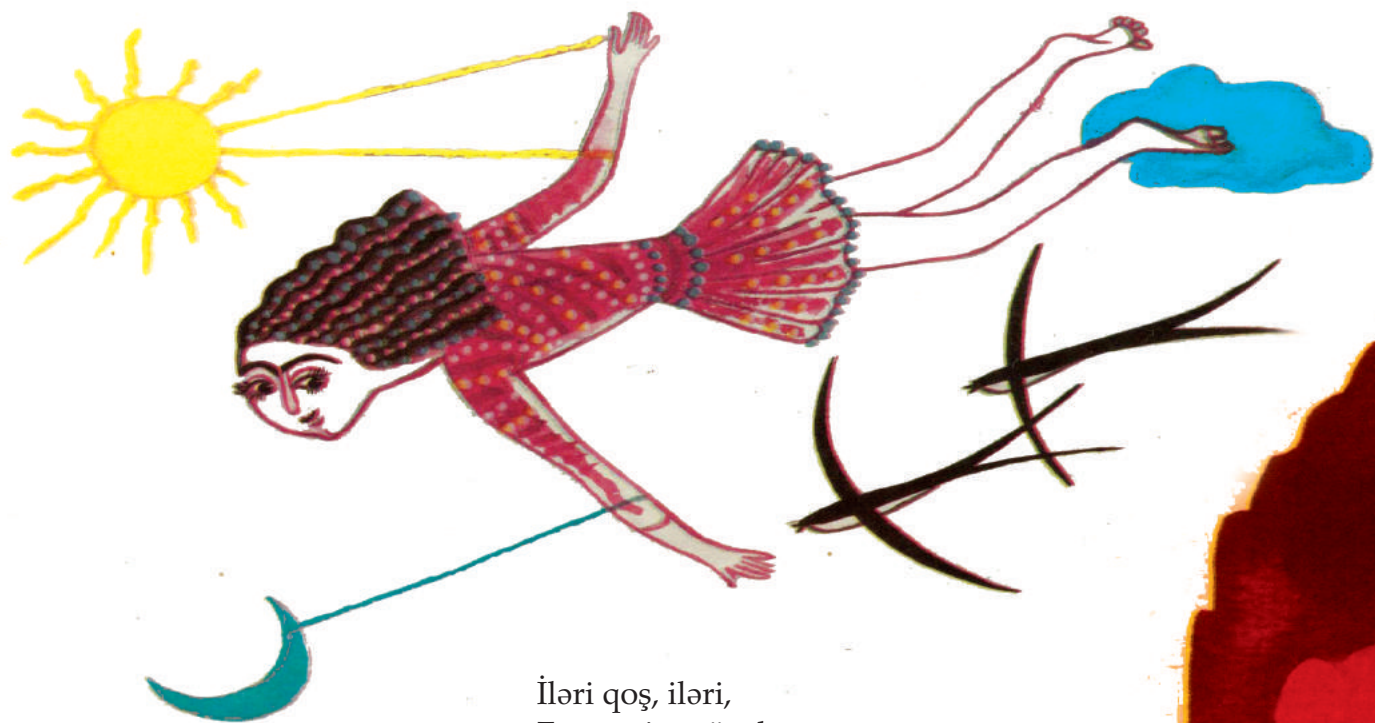

Uşaqlar, Bir may gəlir,
Bir sevimli ay gəlir.
Yazın sonuncu ayı
Şənləndirir dünyayı.
Yaşillanır yamaclar,
Yarpaqlanır ağaclar.
Çəmən-çiçək açılır,
Xoş qoxular saçılır.
Köçəri quşlar gəlir,
Civiltilər yüksəlir.
Qonurlar daldan-dala¹
Kim sevinməz bu hala?

1932

¹ Dal – budaq

Zəhra üçün

İləri qoş, iləri,
Ey mənim gözəl qızım.
Qalma həyatdan geri,
Oxu mükəmməl, qızım.
Uca dağlardan atlan,
Hər çətinliyə qatlan,
Bir quş kimi qanatlan,
Göylərə yüksəl, qızım!
Mehriban ol insana,
Bir yuxarı baxsana,
Göydən günəş, ay sana,
Eyləyir "gəl, gəl", qızım.

11 mart, 1934

MƏNZUM
NAĞILLAR

Şəngül, Şüngül, Məngül

Biri varmış, biri yoxmuş,
Məzlumların dərdi çoxmuş.
Saqqallı bir keçi varmış,
Gəzdiyi yer qayalarmış.
Dağdan-dağa atlanaraq,
Hər zəhmətə qatlanaraq
Yaşarmış öz əməyilə,
Başqasının köməyilə
Dolanmaqdan utanarmış,
Onun üç yavrusu varmış:
Biri Şəngül, biri Şüngül,
Biri də balaca Məngül.

Şəngülün gözləri qara,
Bənzəyirdi ceyranlara.
Şəvə tükü buruq-buruq,
İncə baldır, qısa quyruq.
Yeni çıxmış buynuzları,
Buxağında qotazları,
Bir yaşında maral çəpiş,
Bacaqları bir dal çəpiş.
Şüngülün gözləri nərgiz
Sanki dünyadan xəbərsiz.
Gecə-gündüz oynaqardı,
Anasını qucaqlardı.
Yuxa tükü bəyaz, yumşaq,
Qulaqları sanki zanbaq.
Alnındakı qaşqa gözəl,
Yoxdu bundan başqa gözəl.

Hələ bircə Məngülə bax,
Ayağında şəkilə bax.
Yoxdur böylə gözəl çəpiş.
Nazlı çəpiş, təpəl çəpiş.
Yumşaq tükü ala-bula,
Tamamilə başa bəla!

Hər sabah, gün doğar-doğmaz,
Qaranlığı boğar-boğmaz,
Keçi yatağından durub,

Şəngülün halını sorub,
Şüngülə nəzər salardı,
Məngüldən öpüş alardı.
Qapıları gülə-gülə
Bağlayıb çıxardı çölə.
Yamaclarda otlayaraq,
Qayalardan atlayaraq,
Dərələrdən su içərdi,
Yoxdu qəmi, yoxdu dərdi.
Otlamaqdan qayıdarkən,
Çağırardı keçi birdən:
– Şəngülüm, Şüngülüm, Məngülüm.
Açınız qapını mən gəlim.
Ağzımda su gətirmişəm,
Döşümdə süd gətirmişəm,
Buynuzumda ot gətirmişəm.
Bu sözləri eşidincə,
Mələşərdi incə-incə,
Yalnız qalan bu çəpişlər,
Hər üçü sevinər, gülər,
Tez qapını açardılar,
Qanadlanıb uçardılar.
Anaları süd gətirmiş,
Buynuzunda ot gətirmiş.
Yeyərdilər, içərdilər,
Bilməzdilər qüssə, kədər.
Çəpişlərin anaları,
Öpüb xırda balaları,
Qapıları gülə-gülə
Bağlayıb çıxardı çölə.
Bu dağ mənim, o dağ sənin,
Yem toplardı yeyin-yeyin.
Döşlərinə süd yığardı,
Buynuzuna ot yığardı.

Qış getmişdi, yaz olmuşdu,
Elin kefi saz olmuşdu.
Bəzənmişdi dağlar, daşlar,
Gecə-gündüz uçan quşlar,
Göy üzünü dolanırdı,
Daşqın çaylar bulanırdı.
Ala qarlı uca dağlar,
Qış dərdini çəkən bağlar,

Geyinmişdi yaşıl köynək,
Hər yan güldü, hər yan çiçək.
Ana keçi, xallı keçi
Məmələri ballı keçi
O dağlardan, bu dağlardan,
Durna gözlü bulaqlardan,
Yeyib, içib ətə dolur,
Məmələri sütə dolur.
Ana keçi, ana keçi,
Qurban olum sana, keçi!
Səni gözlər Şəngül, Şüngül,
Yuxa tüklü gözəl Məngül,
Səni gözlər çəpişlərin.
Sular axır sərin-sərin,
Şirin otlar dalğalanır,
İnsan baxır, havalanır.
Dərəyə en, dağlara çıx,
Yerlər açıq, göylər açıq.
Fəqət bir gün hər tərəf çən,
Görünməzdi gəlib keçən.
Kirəvə düşmüşdü qurda,
Dolaşırdı orda-burda.
El içində bir məsəl var:
"Qurd dumanlı gün axtarar".
Qurd çox gəzdi, çox dolaşdı,
Dərələr, təpələr aşdı,
Xatırladı Şəngül, Şüngül,
Yuxa tüklü gözəl Məngül
Yataqda yalnızdır, çapdı,
Gəldi çəpişləri tapdı.

Yazın bu çənli günündə
Durdu yatağın önündə.
Bir az duruxdu yerində,
Od parladı gözlərində.
Səsini dəyişdirərək,
Qurddur, tanınmasın gərək,
Dedi: – Şəngülüm, Şüngülüm!
Ey ceyran gözlü Məngülüm!
Ağzımda su gətirmişəm,
Döşümdə süd gətirmişəm,
Başımda ot gətirmişəm.
Tez olun açın qapını,

Çəpişlər eşitdi bunu.
Yazıq çəpişlər sevincək
Anaları zənn edərək
Gəlib qapını açdılar,
Qurdu görüncə çaşdılar.
Ah, bu zalım, ağzı qara,
Hücum etdi yazıqlara.
Şəngülü, Şüngülü yedi,
Məngülü tapa bilmədi.
Kefi duru, damağı çağ,
Qapını açıq qoyaraq,
Çıxdı qaçdı bu qanıçən,
Bürümüşdü ətrafı çən.
Ana keçi dağda-daşda,
Gah o başda, gah bu başda,
Gah dərədə, gah ormanda,
Gah o yanda, gah bu yanda,
Sıldırım dağlar başında,
Qayaların dik qaşında,
Doyunca ot yedi gəldi,
"Balalarım!" – dedi gəldi.
Gəldi yatağın yanına,
Titrətmə düşdü canına.
Görüncə qapını açıq,
Yerində duruxdu yazıq.
Durmayıb içəri girdi,
Ətrafına göz gəzdirdi.
– Şəngül, Şüngül,
hardasınız?!

Gördü bir bucaqda yalnız
Məngül qısılib oturmuş,
Yazıqca boynunu burmuş.
Anasını görə kimi
Dəyişdi halı, görkəmi.
Tez ayağa qalxdı Məngül,
Anasına baxdı Məngül,
Dedi: – Ana, səndən sonra
Bir duyğusuz, ağzı qara
Gəldi girdi evimizə,
Yamanca toy tutdu bizə.
Şəngülü, Şüngülü yedi,
Mənise tapa bilmədi.
Keçinin ürəyi yandı,

Öz-özünə acıqlandı.
Ansızın çıxdı bayıra,
Bilmədi ki, getsin hara;
Çünkü fikri dağınıqdı,
Gəzdi, gəzdi, gəldi çıxdı
Dovşan damının üstünə.
Söydü ona dönə-dönə.
Bacasından bir daş atdı,
Ayağını tappılatdı.
Dovşan qalxıb, çıxdı dama,
– Neçin söyürsən adama? –
Deyə ona verdi sual,
Ana keçi coşdu dərhal:
– Şəngülümü, Şüngülümü,
Ah, sən yemisən, öyləmi?
Dovşan dedi: Bağırma çox,
Mənim bundan xəbərim yox!
Haydı get tülküdən soruş,
Get onunla dalaş, vuruş.
Keçinin ürəyi yandı,
Öz-özünə acıqlandı.
Yumruğunu sıxdı, sıxdı,
Gəzdi, gəzdi, gəldi çıxdı
Tülkü damının üstünə,
Söydü ona dönə-dönə.
Bacasından bir daş atdı,
Ayağını tappılatdı.
Tülkü qalxdı, çıxdı dama,
– Neçin söyürsən adama? –
Deyə ona verdi sual.
Ana keçi coşdu dərhal:
– Şəngülümü, Şüngülümü,
Ah, sən yemisən, öyləmi?
Tülkü dedi: – Bağırma çox,
Mənim bundan xəbərim yox!
Gedib canavardan soruş,
Get onunla dalaş, vuruş.
Keçinin ürəyi yandı,
Öz-özünə acıqlandı.
Yumruğunu sıxdı, sıxdı,
Gəzdi, gəzdi, gəldi çıxdı
Canavar damı üstünə.
Söydü ona dönə-dönə.

Bacasından bir daş atdı,
Ayağını tappılatdı.
Qurd asmışdı südlü aş,
Daş gəldi düşdü birbaş
Qazançanın içinə.
Canavar dedi: – Bu nə?
Kimdir məni dolaşdıran?
Qazançanı bulaşdıran?
Dam üstündə gəzən kimdir?
Ürəyimi üzən kimdir?
Kimdir dəng edən başımı?
Kimdir tozlayan aşımı?
Keçi dedi: – Coşan mənəm,
Dam üstündə qoşan mənəm.
Buynuzlarım qoşa-qoşa,
Hünərin var, çıx savaşa.
Öz-özünə dedi: – nə var?!
Çölə çıxdı tez canavar.
Ana keçi çöşdü dərhal.
Canavara verdi sual:
– Şəngülümü, Şüngülümü,
Ah, sən yemisən, öyləmi?
Qurd keçini aldatmaq,
İşi boynundan atmaq,
İstədisə olmadı,
Zülüm yerdə qalmadı.
Söz qoydular, gedəlim,
İşi ayırd edəlim.
Qaş yenicə qaralırdı,
Günəş solur, saralırdı.
Şövqü düşürdü dağlara,
Çəkilirdi uzaqlara.
Ağ buludlar dəstə-dəstə
Göy üzündən dağlar üstə
Yüngül kölgə salırdılar,
Parçalanıb qalırdılar.
Obanın da mal-qarası
Heç kəsilmədən arası
Dönürdülər kəndə sarı.
Obanın gözəl qızları
Əllərində badya, qazan,
Nə qədər varsa süd sağan
Gözləyirdilər naxırı,

Deyil sözümlün axırı.
 Az getdilər, üz getdilər,
 Dərə, təpə düz getdilər.
 Yaxında bir qazı vardı,
 İnsafsız və tamahkardı.
 Ana keçi dala qaldı,
 Canavar bir quzu aldı
 Gəldi qazının yanına,
 Başladı öz yalanına.
 Sovqat qazıya xoş gəldi,
 Keçisə əliboş gəldi.
 Qazı dedi: – Nə var, keçi?
 Doğru yoldan kənar keçi...
 Yenə nə var, nə deyirsən?
 Qazıdan nə istəyirsən?..
 Keçi dedi: – Dərdim çoxdur,
 Heç halıma yanan yoxdur.
 Bunu aydın bilir hamı,
 Qurd yemiş iki balamı.
 Qazı dedi: – Yalan demə...
 Özgəsinə böhtan demə...
 Sən özün çox tərs keçisən;
 Keçilərin ən bıcısən.
 Sən allahı unutmusan,
 Bambaşqa bir yol tutmusan.
 Verməyirsən xüms-zəkət,
 Hanı gətirdiyin sovqat?
 Hər şey anlaşıldı tamam.
 Mən sovqatsız işə baxmam!
 Keçi dedi: – Ey canavar,
 Yaxında bir dəmirçi var,
 Onun yanına gedəlim,
 İşləri ayırd edəlim.
 Az getdilər, üz getdilər,
 Dərə, təpə düz getdilər.
 Dəmirçiyə çatdı onlar.
 Dəmirçi soruşdu: – Nə var?
 Keçi dedi: – Bilir hamı,
 Mənim ikicə balamı
 Zülümkar canavar yemiş,
 Hər kəsə bəllidir bu iş.
 Qardaş dəmirçi, yaxşı bil,

Yalnız mənimkini deyil,
 Obanın qoyunlarını,
 Kəndin gözəl davarını
 Parçalayan, yeyən budur,
 “Mənəm-mənəm!” deyən budur.
 Bunun hər bir işi qandır,
 Bizimlə köhnə düşmandır.
 Dəmirçi çox acıqlandı,
 Qurdun hiyləsini qandı.
 Dedi o: – Gərək indi siz
 Vuruşub döyüşəsiniz.
 Buraxdı öz işlərini,
 Dedi: – Ay qurd, dişlərini
 İtiləyim sənənin gərək!
 Qurd dedi: – Tez elə gərək.
 Dəmirçi bir mıxçıxaran
 Kəlbətin alaraq haman
 Buraxıb öz işlərini,
 Çəkdi qurdun dişlərini.
 Nağılçılar bilir bunu,
 Keçininsə buynuzunu
 Yaxşı-yaxşı itilədi,
 – Haydı, vuruşunuz! – dedi.
 Keçi qızgın, qurd əsəbi,
 Parıldadı şəvə kibi
 Keçinin də buynuzları.
 Qurd gəldi keçiyə sarı.
 Keçi gəlmişdi cana,
 Qurd atıldı meydana.
 Vuruşdular doyunca,
 Keçi kəllə vurunca
 Qurd bulaşdı al qana.
 – Aman, aman, qursağım!
 Cırıldı bağırsağım!
 Aman, aman, aman, vay,
 Öldüm, öldüm, ay haray!
 Keçi güldü qurda bir az,
 Dedi: – Zülm yerdə qalmaz.
 Balalarmı yeməyəydin,
 Vay qursağım deməyəydin!

1934

Kəndli və ilan

Qaranlıq örtülərin
İçində dərin-dərin
Uyuyan yorğun gecə
Xoruzlar ötüşüncə,
Dixsinərək oyandı,
Yandı dan yeri, yandı.
Ulduzlar axdı keçdi,
Həsrətlə baxdı keçdi.
Kirəmidləri bayquş
Qanadından qoyulmuş
Daxmalar üzə çıxdı,
Yollar gündüzə çıxdı.
Ağaclar sərin-sərin
Əsən xəfif yellərin
Titrədi nəfəsiylə.
Quşların nəğməsiylə
Ətirlədi hər yeri
Sabahın çiçəkləri.
Kənddə ucaldı səslər;
Qalxdı, alçaldı səslər.
Həyat bir qanad çaldı,
Kəndi səs-səmir aldı.
Qalxdı çoban ayağa,
Sürünü yaydı dağa;
Çaldı bir incə bəstə.
Kəndlilər dəstə-dəstə
Kənddən uzaqlaşdılar;
Əkinə yaxlaşdılar.
Fəqət əkin, nə əkin...
Hamının ruhunda kin...
Oraq keçməyir işə,
Hamı düşüb təşvişə.
“Bu il aclıq olacaq,
Gül yanaqlar solacaq”, –
Deyə söhbət edirlər;
Tez-tez fikrə gedirlər.
Sünbüllər qarış-qarış.

Hər nəzərdə yalvarış...
"Allaha pənah" deyə
Baxırlar sağır¹ göyə.
Ordan bir səs gəlməyir;
Ruhları yüksəlməyir.
Hamı kədərli, həzin...
Sürünüb dizin-dizin
Yolurlar sünbülləri
Qabarlanmış əlləri.
Keçdikcə göydən günəş,
Yağdırır yerə atəş.
Hamı qan-tər içində,
Dərin dərdlər içində.
Boyda-buxunda uca,
Çolpan adlı bir qoca
Buraxdı tarlasını;
Gələcəyin yasını
Qəlbində duya-duya,
Başında qara xülya,
Bir az dincəlsin deyə
Endi sərin dərəyə.
Əvət, gözəldir dərə,
Gözəldir bu mənərə.
Gözəldir çağlayaraq
Qıvrılıb axan irmaq.
Gözəldir bu çiçəklər,
Bəzəkli kəpənəklər.
Gözəldir bu ötən quş
Bir çiçəyə vurulmuş.
Gözəldir yerdə otlar,
Göy üzündə bulutlar.
Gözəldir dağ, daş, orman,
Gözəldir, əvət, hər yan.
Fəqət Çolpan qəmlidir,

¹ Sağır – kar

Baxışı şəbnəmlidir.
Bu gözəlliklər onu,
Onun sınıq ruhunu
Aça bilməyir fəqət.
Onun bu il təbiət
Kəndli qəlbini sıxmış;
Əməyi boşa çıxmış.
Çolpan bir az dincəldi,
Yenə tarlaya gəldi.
Sürünüb dizin-dizin,
Çalışdı həzin-həzin.
Nə gördü birdən, aman!..
Qarşısında bir ilan...
Bir az geri çəkildi.
Baxışları dikildi
Heyran-heyran ilana,
Adam vuran ilana.
İlan onu görüncə,
Qıvrıldı incə-incə.
Çolpan vurmaq istədi,
Ürəyində "yox!" dedi;
Vaz keçdi acığından
Aldı bir parça çörək,
Əsərək, titrəyərək,
Atdı ilana sarı.
İlan da ona sarı
Atdı böyük bir qızıl.
Çolpanın parıl-parıl
Yandı solğun gözləri;
Yaşla dolğun gözləri
Oynadı sevincindən.
Taxılların içindən
Parlayıb işıl-ışıl,
Sürünüb xışıl-xışıl

Qayıtdı getdi ilan,
Gör, nələr etdi ilan...
Artıq günəş üfüqdə,
Sarı, solğun boşluqda
Gülürdü lalə kimi,
Qızıl piyalə kimi.
Buludlar dəlik-dəlik,
Qürubda bir pənbəlik...
Üfüq çox düşüncəli,
Xilqətin gizli əli,
Yerə yayır kölgələr,
Dumanlanır ölkələr...
Sakitdir şəffaf sular,
Gümüş kimi saf sular.
Tutularaq kədərə,
Dalğınlaşır dağ, dərə.
Bu axşam Çolpan ancaq
Üfüqlərə dalaraq,
Gözü, könlü sevincək,
Evə dönür gülərək.
Sabah adəti üzrə
Şəfəq altun tüllərə
Bürünüb gülən zaman
Ayağa qalxdı Çolpan,
Yenə getdi biçinə,
Əkinlərin içinə
Girərək həzin-həzin,
Sürünüb dizin-dizin
Yolurdu sünbülləri
Qabarlanmış əlləri...
Günəş qızınca yenə
Çolpanın gözlərinə
Haman ilan göründü.
Yavaş-yavaş süründü
İlan Çolpana sarı.
Çolpan da ona sarı
Qorxa-qorxa əsərək,
Atdı bir parça çörək.
İlan qıvrıldı birdən,
Çolpana atdı həməni,

Bir parça sarı qızıl.
Çolpanın parıl-parıl
Yandı gözləri, yandı;
Xəyalı işıqlandı.
Parlayıb işıl-işıl,
Sürünüb xışıl-xışıl,
Qayıtdı getdi ilan,
Gör nələr etdi ilan..
Habelə bir neçə gün
Sirrini düşündüyün
İlan ilə Çolpanın
Çolpan ilə ilanın
Sevdası davam etdi,
Bunu hər kəs eşitdi.
Bir gün Çolpanı artıq
İşdən qoydu xastalıq.
Xəstəliyi ağırdı;
Öz oğlunu çağırıdı.
Dedi: – “Mehriban oğlum,
Sözümə baxan oğlum!
Sabah sən get əkinə.
O ilan gəlsə yenə,
Saqın, toxunma çünki
Evimizə bugünkü
Şənliyi verən odur,
Bizi güldürən odur.
Gəlsə, çörək verərsən,
Gülər üz göstərərsən”.
Sabahı, bilsəydiniz,
Onun oğlu Eldəniz
Necə gəldi biçinə,
Say yoxdur sevincinə
Sonra çıxdı dağlara,
Baxdı şən irmaqlara.
Ətrafı seyrə daldı,
Bir müddət orda qaldı.
Yerlər, göylər açıqdı;
İlan yuvadan çıxdı;
O qızmış, qıvrılırdı,
Yazıq oğlanı vurdu.

Gün keçdi, axşam oldu,
Hər şeyin rəngi soldu;
Hər tərəf kölgələndi,
Qaranlıq endi, endi.
Eldəniz harda qaldı?
Hanki diyarda qaldı?
Xəstə atası Çolpan
Ürəyində həyəcan.
Baxdı uzun yollara,
Qərib, məhzun yollara.
Qaranlıq endi, endi.
Atası şübhələndi...
Ay doğdu çiçək-çiçək,
Ulduzlar titrəşərək,
Gecəyə can verdilər,
Bir həyəcan verdilər...
Qoca Çolpan bir neçə
Kəndlilə getdi tezcə
Əkinlərinə sarı.
Göyün işıqlanları
Ətrafı parladırdı,
Onun qəlbi atırdı.
Eldənizdən xəbər yox,
İzindən bir əsər yox...
Bu gecə qoca Çolpan
Ruhunda cahan-cahan
Ayrılıq sitəmləri,
Bir cür açdı səhəri.
Erkəndən həzin-həzin
Dərdilə Eldənizin
Sinəsi qalxdı, endi,
Gəzdi bir neçə kəndi.
Eldənizdən xəbər yox,
İzindən bir əsər yox...
Dağ başında bir çoban:
"Yazıq, zavallı Çolpan
Görsə, ürəyi çatlar".
Deyərək, çəkdi bir car.
Kəndlilər dəstə-dəstə
Dırmandı qaya üstə.
Gəldi təlaşlı Çolpan,
Gözləri yaşlı Çolpan.
Başladı fəryadına,
Sarıldı övladına.
İşini bilən ilan
Çıxmadı yuvasından.

Çolpanın qəlbi yandı,
Bir ocaq kibi yandı,
Dedi: – “İlan ilandır,
İnsanlığa düşmandır.
Ağı bir, qarası bir...
Hamsının yarası bir...”
Sonra bir sabah erkən
Bu dəhşətdən göynəyən
Kəndlilər dəstə-dəstə
Çıxdılar qaya üstə.
Ürəklərində təlaş,
Əllərində yaraq, daş...
Qıvrıaraq bu ilan
Çıxarkən yuvasından,
Tez üstünü aldılar,
Başına daş saldılar,
Doğradılar, əzdilər,
Tək görə bilməzdilər,
Əlbəttə ki, bu işi.
Bağırdı Çolpan kişi:
Qayanı yıxmalıyız,
Ağ günə çıxmalıyız.
Çarpışıb haftalarca
Qayanı parça-parça
Doğradılar tökdülər,
Yerli-dibli sökdülər;
Üzə çıxdı xəzinə.
Kəndlilərin gözüne
Yeni bir işıq gəldi;
Şadlıq səsi yüksəldi;
Sevindilər, güldülər,
Xəzinəni böldülər.
Çox zaman Eldənin
Dərdilə həzin-həzin
Yanıb inildədilər.
– Nifrət olsun, – dedilər, –
Zəhərli ilanlara,
Xalqı aldadanlara!
Coşdular, titrədilər,
Nifrət olsun, dedilər,
Yoxsulları aldatan,
Ömrünə zəhər qatan,
Şahlara, sultanlara,
Dövlətli ilanlara!

1935

Şeirlər

Coğrafiya.....	2
Açılırsan çiçək-çiçək.....	4
Ağ dənizə bənzəyir	5
Bir May.....	6
Zəhra üçün	7

Mənzum nağıllar

Şəngül, Şüngül, Məngül	10
Kəndli və ilan	17

Buraxılışa məsul: Aslan Cəfərov
Şəhla Qəmbərova

Redaktorlar: Zahirə Dadaşova
Səkinə Səmədova

Dizayn: Vəfa Ağamirzəyeva
Ellada Şəfərəliyeva

Çapa imzalanmışdır: 20.06.2017
Formatı: 60x84 1/8
Həcmi: 3 ç.v.
Sifariş 22
Tiraj: 500

*Təkrar çap zamanı ilk nəşrin
kitab göstəriciləri olduğu kimi saxlanılmışdır*

Bakı-2017
"RENESSANS – A"